

Vaihtoehtoja, valintoja ja uusia alkuja – Arviointi nuorten opintopoluista ja ohjauksesta perusopetuksen ja toisen asteen nivelvaiheessa.

Hyvät käytännöt

Arviointihankkeessa perusopetuksen ja toisen asteen järjestäjiltä koottiin hyviä käytäntöjä. Järjestäjät saivat kuvata ohjaukseen ja nivelvaiheeseen liittyviä hyviä käytäntöjään tai toimintamallejaan, jotka ovat todenneet toimiviksi menettelyiksi järjestäjän tasolla tai sen kouluissa tai oppilaitoksissa.

Tämä kooste sisältää niiden järjestäjien kuvaamat hyvät käytännöt ja toimintamallit, jotka antoivat luvan kuvaustensa julkaisemiseen.

Ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä pyydettiin kuvauksia seuraaviin teemoihin liittyvistä hyvistä käytännöistä:

1. Opiskelijoiden opintoihin sitouttamiseen liittyvä hyvä käytäntö 2
2. Ohjaustarpeiden selvittämiseen liittyvä hyvä käytäntö 10
3. Opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseen liittyvä hyvä käytäntö 13
4. Nivelvaiheyhteistyöhön liittyvä hyvä käytäntö 16

1. Opiskelijoiden opintoihin sitouttamiseen liittyvä hyvä käytäntö

Invalidisäätiö sr	Opettajavetoinen Whatsapp-ryhmä
Tanhuvaaran Säätiö sr	Retket, matkat, kontaktiopetus, internaattimuotoisuus, opiskelijan tukipalvelut (terveydenhuolto, sosiaalihuolto, liikuntatilat, ruokailupalvelut, oppilaskuntatoiminta, jne.).
Savon koulutuskuntayhtymä	Heti opintojen alussa työpaikalla oppimisen jaksot. Ryhmäyttämistoimenpiteet. Tutor-opiskelijat.
Varalan Urheiluopisto / Varalan säätiö	Tuutoropiskelijoiden vetämä orientaatioviikko ja yön yli kestävä ryhmäytymisleiri.
Korpisaaren säätiö, Etelä-Pohjanmaan Opisto	Minä ohjaajana -kurssi: - Vahva orientaatio opiskeluihin ja sisältöihin. - Ryhmäytyminen ja vuorovaikutus (mm. leiri). - Sosiokonstruktivinen oppimiskäsitys / ammatillisen kasvun vahva pohjustus.
Perho Liiketalousopisto Oy	Uraohjaajien rooli opiskelijoiden osaamisen hankkimisen edistämässä.
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Ravintola- ja catering alalla on opintojen alkuvaiheessa kaksoisopettajuus käytössä. Toinen opettaja keskittyy opetukseen ja toinen hoksaukseen.
Raahen Koulutuskuntayhtymä	TEEMAKUUKAUDET Koulutuskeskus Brahessa opiskelulukuvuosi etenee opiskelijahyvinvoinnin osalta teemakuukausittain. Hyvinvoinnin vuosikellossa on yhteistyöllä laaditut teemakuukaudet, jotka jäsentävät ja yhtenäistävät toimintaamme. Teemakuukaudet pitävät sisällään hyvinvointia lisääviä toimintatapoja. Teemat huomioidaan opetuksessa, ryhmänohjauksessa sekä erilaisin tapahtumin ja tempauksin. Teemakuukausien avulla kokeillaan ja etsitään uusia toimintatapoja sekä pyritään opintojen sujuvaan etenemiseen sekä opintoihin sitoutumiseen. Teemakuukaudet ovat osa yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ja niitä toteuttaa koko henkilökunta, opiskeluhuoltoryhmä tukee ja koordinoi toimintaa. Teemakuukaudet: Elokuu – ryhmäytyminen Syyskuu – opiskeluun sitoutuminen Lokakuu – hyvinvointi Marraskuu – päihteettömyys Joulukuu – käytöstavat Tammikuu – opintojen eteneminen Helmikuu – turvallisuus Maaliskuu – liikunta Huhtikuu – kulttuuri ja kansainvälisyys Toukokuu – seksuaaliterveys
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	Opintopolkuhaun kautta valituille lähetettävä Kesäkirje. https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=909c492f-90e8-4f68-aa61-9ace13b6f047
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr	Koulunkäynnin ohjaaja apuna opintojen alkuvaiheessa nuorten ryhmissä.

Aitoon Emäntäkoulu Oy / Aitoon koulutuskeskus	Koulutuskokeilu /koulutuskokeiluviikko oppilaitoksen asuntolassa asuen
Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry	Orientoivat opinnot opintojen alkuvaiheessa ja pajatoimintamalli koko opintojen ajan.
Kouvolan kaupunki	Orientaatiojakso suunniteltu yhdessä henkilöstön edustajien kanssa tuleviin hakuihin. Pilotointi tehty helmikuussa 2019.
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	<p>Hyvä käytäntö liittyy jokaiseen neljään teemaan.</p> <p>Orientaatiojakso:</p> <p>Seinäjoen sosiaali- ja terveysalalla (lähihoitaja) on viimeiset kaksi vuotta ollut elokuun aloituksessa käytössä orientaatiojakso. Sen tavoitteena on alkuvaiheen ohjauksena vastata jokaiseen, tässä kyselyssä olevaan neljään teemaan.</p> <p>Orientaatiojakso kestää kaksi viikkoa ja sen aikana opiskelijat ovat erilaisissa kokoonpanoissa. Lopulliset ryhmät muodostetaan orientaatiojakson aikana saatujen havaintojen ja kokemusten perusteella. Orientaatiojakson aikana ovat myös nivelvaihepalaverit perusopetuksen kanssa. Sieltä saatu tieto tukee opiskelijoiden ohjausta ja ryhmien muodostamista. Opiskelijaryhmien muodostamisessa on huomioitu ennakkoon mm. työrauha-asiat, opinnollisiin haasteisiin vastaamisen mahdollisuudet ja tuen antaminen opiskeluun sekä urheiluakatemiaan osallistuminen. Tarkoituksena on mahdollisten haasteiden ennakoiminen ja sujuva opiskelu.</p> <p>Orientaatiojakson aikana tehdään kaikille lähtötasotestaukset (luki-seula ja matematiikan lähtötasotesti) ja ne tarkistetaan ja analysoidaan heti orientaatiojakson aikana. Tuen tarpeiset opiskelijat pyritään löytämään heti opintojen alkuvaiheessa. Lisäksi nivelvaihetieto tukee omaa erityisopettajien tekemää testausta. Orientaatiojakson aikana pyritään tuomaan realistinen kuva lähihoitajaopinnoista ja erilaisista opiskelumuodoista. Tärkeitä asioita opiskellaan välillä massaluentona auditoriossa, välillä pienissä ryhmissä tai välillä verkossa (tv-taidot). Keskeisellä sijalla on tuoda esiin ammatin vaatimukset, etenkin vuorovaikutustaitojen, koskettamisen ja ammatillista käyttäytymisen näkökulmista, koska kyseessä on ihmissuhdetyö.</p> <p>Orientaatiojaksolla harjoitellaan näitä asioita oppitunneilla. Lisäksi lääkehoitoa ja hoitotyötä ajatellen tarkastellaan lääkelaskuvalmiuksia, hahmottamista ja kädentaitoja esim. työn vaatimaa tarkkaa pistämistä ajatellen. Lisäksi viikkojen aikana opiskeluhuolto ja tukipalvelut esittäytyvät omilla rasteillaan (psykologi, terveydenhoitaja, kuraattori, opinto-ohjaajat, erityisopetusvastaava ja ammattiohjaaja) ja työpaikoista saa tietoa työpaikkakoordinaattorilta.</p> <p>Orientaatiojakson avulla on pyritty löytämään myös ne opiskelijat, jotka ovat mahdollisesti ohjautuneet väärälle alalle. Orientaatiojakson aikana havainnoidaan, onko joukossa heikon motivaation omaavia opiskelijoita (poissaoloja jo ensimmäisten viikkojen aikana). Tarkkojen osallistujalistojen avulla pidetään kirjaa opetukseen osallistumisesta ja opiskelijoille soitetaan poissaolosta ja keskustellaan niiden syistä. Orientaatiojaksolla ovat myös mukana kaupungin nuorisotyöntekijät ja etsivät nuorisotyöntekijät. Heidän työtään ja kasvoja tuodaan jo tutuksi, mikäli opintojen keskeyttäminen tulisi kyseeseen. Tavoitteena on kuitenkin, että mahdollisimman moni nuori löytäisi oman paikkansa heti peruskoulun jälkeisenä syksynä eikä turhia keskeyttämissiä ja vääriä alavalintoja tulisi kovin montaa.</p>

Optima	Vi har före yrkesutbildningsreformen testat att kalla in alla som antogs enligt prövning innan studiestart för träff med studiehandledare samt vid slutet av period 1. Kort diskussion om nuläget (studieprestationer, närvaro, behov av stöd, genomgång av nya periodens schema och kommande inläring i arbete-period m.m). I diskussionen deltar studerande och studiehandledare, dvs. intensifierad studiehandledning. Den studerandes personliga studieplan uppdateras och informationen gick till berörda personliga handledare, lärare/speciallärare och vid behov personal inom studerandeservicen. Vi ska utvärdera om vi igen bör ta detta arbetssätt i bruk.
Kuopion Talouskoulun kannatusyhdistys r.y.	Joka jakson (lukuvuosi jaksotettu 4 + kesäjakso) alussa toteutetaan aloittaville opiskelijoille orientoivat opinnot-jakso, jossa osittain integroitu YTO-opintoja ks.liite. Toteutuksesta vastaavat molemmille aloille nimetyt opintovastaavat. https://api.webropol-surveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=28766a10-13b9-40a2-a5ae-092f09b03801
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto	Opiskelijafoorumi. Vaihtoehtoiset oppimisympäristöt. Opinparkki.
Kouvolan Ammatillinen Aikuiskoulutussäätiö sr	<p>Plan B: elämä raiteille</p> <p>Plan B -hankkeessa pyritään toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa opintojensa kanssa vaikeuksissa olevien miesten opintojen etenemisen tukemiseen, heidän henkilökohtaisten elämänhallintavalmiuksiensa kehittämiseen sekä sen hetkisen elämäntilanteen selvittämiseen yksilövalmennuksen keinoin.</p> <p>Hankkeessa kehitetään ja otetaan käyttöön työvaltaista koulutusmallia aikuiskoulutuksen ja työpajan yhteistyönä syrjäytymisvaarassa oleville miehille, joille ei nykyisestä tarjonnasta löydy soveltuvaa vaihtoehtoa. Tällaista koulutusmallia kutsutaan tuotantokouluksi. Plan B -hanke on Kouvolan Aikuiskoulutuskeskuksen ja Parik-säätiön yhteishanke, jota koordinoi Aikuiskoulutuskeskus.</p> <p>Tuotantokoulu -malli</p> <p>Tuotantokoulu on vaihtoehtoinen tapa kouluttautua silloin, kun työpainotteinen opiskelu tuntuu sopivammalta vaihtoehdolta kuin teoriapainotteinen. Tuotantokoulussa oppimisympäristö vastaa oikeaa työympäristöä. Opiskelu tapahtuu työssä oppimalla ja käytännöstä teoriaan etenemällä. Tuotantokoulu on mahdollista toteuttaa joko Parik-säätiön työpajan tiloissa tai Aikuiskoulutuskeskuksen tiloissa pajamaisessa oppimisympäristössä. Käytännössä useimmat Plan B -hankkeen toimintaan mukaan tulleet miehet aloittavat Parik-säätiössä koulutuskokeilussa ja jatkavat saumattomasti alansa opintoihin Aikuiskoulutuskeskukseen suorittamaan tutkinnonosia ja mahdollisuuksien mukaan tutkintoja. Tuotantokoulun avulla edistetään miesten koulutuksellista tasa-arvoa, kokeillaan eri koulutusalojen yhdistelmiä sekä tuetaan miehiä kouluttautumaan ja työllistymään heitä kiinnostavalle alalle.</p> <p>Hankeaika 1.9.2016 - 31.3.2019</p> <p>Toteuttajat</p> <p>Aikuiskoulutuskeskus Kouvola (hankkeen hallinnoija)</p>

	<p>Parik-säätiö (hankkeen osatoteuttaja)</p> <p>Rahoittaja Hämeen ELY-keskus</p> <p>Yhteystiedot</p> <p>Projektipäällikkö Anneli Savolainen, p. 020 7879 202, anneli.savolainen@kvlakk.fi</p> <p>Projektiasiantuntija Sari Laiho, p. 040 137 9931, sari.laiho@kvlakk.fi https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=6b20a1a8-11e9-4666-8a77-bd61cb12aeb5</p>
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	<p>Kesätyöt metallialalle hakeutuville</p> <p>WorkSmart -toimintatapa http://arjenarkki.fi/menetelmapankki/hyvät-kaytannot/1554</p>
Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y.	<p>Henkilökohtainen dialogi, jossa opettaja ja opiskelija keskustelelevat silmäkkäin. Opiskelijalle syntyy luottamus keskustelun aikana. Opettaja ja opiskelija ymmärtävät yhdessä tavoitteet, joihin pyritään.</p>
Hengitysliitto ry / Ammattiopisto Luovi	<p>Koulutuskokeilutoiminta:</p> <p>https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=d9f9b37c-3c04-4ab2-92ee-235c5433a00d</p>
Axxell	<p>Individuellt modulschema och grundschema. Info i studerandeportalen som är öppen för alla. Studerandemål.</p>
Valtakunnallinen valmennus- ja liikuntakeskus Oy, Liikuntakeskus Pajulahti	<p>Pienessä oppilaitoksessa opiskelijat tulevat henkilökohtaisesti huomioituksi</p>
Pop & jazz Konservatorion säätiö	<p>Orientointijakso: ryhmäyttäminen ja henkilökohtaisten vahvuuksien ja tavoitteiden kartoittaminen työskentelyyn integroituna, kolmen viikon jaksolla. Henkilökohtaiset opinpolut määrittyvät jakson aikana ja kartoitusten perusteella.</p>
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	<p>HOKS-päivät https://www.omnia.fi/tapahtumat/henkilokohtaistamisaivat-2018 - sitouttaa opiskelijan oppilaitokseen ja antaa henkilöstölle kasvot - opiskelija saa lisätietoa kaipaamiinsa asioihin - HOKS-prosessi käynnistyy aiemmin</p> <p>Tutor-toiminta - vertaistuki opiskelijoille ja opiskelijan antama perehdyttäminen</p>
Helsingin Konservatorion Säätiö	<p>Kolmikantatapaamiset (pääinstrumentin opettaja, opiskelija, opinto-ohjaaja). Orientaatioviikko uusille opiskelijoille (mm ryhmäytyminen improvisaation ja musiikin keinoin).</p>
Turun kaupunki / Turun ammatti-instituutti	<p>Osallistavat ryhmäyttämispäivät Tutortoiminta Kotiväenillat Hyvinvointiviikot, teemaviikot</p>

	Hyvinvointiin liittyvät luennot Koulutalokohtainen opiskeluhuvinvointisuunnitelma ja -työryhmät
Turun kristillisen opiston säätiö sr	Motivaatiokysely ja sen tulosten hyödyntäminen ryhmänohjauksessa. Tähän liittyen ryhmämuotoisuus: jokaisella opiskelijalla on ryhmä, joka ryhmytetään ja jonka tiimityötaitoja vahvistetaan koko opintojen ajan. Ryhmämuotoisuus on strateginen valinta, joka vähentää yksilöllisten opintopolkujen mahdollisuuksia, mutta vahvistaa kokemuksemme mukaan opintoihin sitoutumista, motivaatiota ja läpäisyä.
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Ohjauksen tueksi laadittu visuaaliset kuvat tutkinnoista. Kuvat ovat nähtävänä oppilaitoksen käytävillä.
Tampereen kaupunki	Kokeilu: Virtaa opiskelijoiden koulupäiviin -hankkeessa koulunpäivän aikaiset pajat sekä elämänhallintaa ja oppimista tukevat aktiviteetit, pajojen vetäjinä osin opiskelijat
Peräpohjolan Kansanopiston kannatusyhdistys ry	Ammattialaan tutustuttaminen ja työelämäyhteistyö
Satakunnan koulutuskuntayhtymä	<p>www.sataedustaammatti.com www.sataeduopiskelija.com</p> <p>Saku ry:n kehittämän Hyvinvoinnin vuosikellon systemaattinen käyttäminen yhteisöllisen opiskeluhuollon ja hyvinvointityön suunnittelun työkaluna. Vuosikellon avulla yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ja hyvinvoivaa oppimisympäristöä kehitetään pitkäjänteisesti, erilaisia teemoja painottaen. Vuosikello mahdollistaa toiminnan jakamisen ja resurssien tarkoituksenmukaisen käyttämisen. Vuosikello edistää yhteisöllisen opiskeluhuollon systemaattista arviointia ja kehittämistä.</p> <p>Opiskelijakuntatoiminta on mallinnettu Parvessa parempi -hankkeen puitteissa. Opiskelijakuntatoiminta sitouttaa opiskelijoita oppilaitosyhteisöön ja sen kehittämiseen. Toiminnassa käytetään osallistavia työskentelytapoja.</p> <p>Lisätietoja: https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=72c2d7a5-3700-459e-bb8a-0292df0f46c2</p>
Ammattiopisto Spesia	<p>"Hakijan päivä" - toteutetaan moniammatillisen yhteistyönä.</p> <p>- antaa yhden koulupäivän aikana laaja-alaista ja monipuolista tietoa vaativan erityisen tuen opiskelijan toimintakyvystä ja opiskeluvaihtoehtoja</p>
Suomen Diakoniaopisto Oy	<p>Pedagoginen valmentaja tukee opiskelijoita opinnoissa edistymisessä erilaisin tavoin. Hän ohjaa heitä tehtävien teossa antaen yksilö-, pienryhmä- ja ryhmänohjausta. Pedagoginen valmentaja seuraa opintojen edistymistä aktiivisesti. Tavoitteena on edistää koulutuksen läpäisyä sekä tarjota opiskelijalle oikea-aikaista pedagogista tukea ja ohjausta opintoihin. Opiskelijalähtöinen työote vastaa osaltaan opintojen yksilöllistämisen ja joustavoittamisen tarpeeseen. Tavoitteena on opiskelijan opintojen eteneminen ja valmistuminen tavoiteajassa.</p> <p>Pedagogisen valmentajan työote edellyttää opiskelijoiden tuntemusta sekä valmiutta kohdata heidät. Valmentaja on rinnalla kulkija, joka tukee ja</p>

	<p>kannustaa opiskelijoita opinnoissa. Valmentajan yhteistyötahoilta vaaditaan paljon, sillä opiskelijoiden lisäksi hän työskentelee koko opiskelijahuollon sekä opettajakunnan parissa, erityisesti erityisopettajan ja opinto-ohjaajien kanssa. Pedagogisella valmentajalla on opettajan pedagoginen pätevyys. Pedagogiselta valmentajalta vaaditaan kykyä huomioida erilaisia oppimisen tapoja ja kehittää niihin soveltuvia pedagogisia menetelmiä ja ratkaisuja. Työ edellyttää laajaa tuntemusta oppilaitoksessa suoritettavien (ammattillisten) tutkintojen rakenteista ja sisällöistä.</p> <p>Pedagoginen valmentaja on vastuussa opiskelijoiden ohjausprosessista yhdessä muiden ohjaukseen osallistuvien toimijoiden kanssa. Pedagogisen valmentajan tärkein tehtävä on osata kohdata opiskelijat ja toimia hyvässä yhteistyössä heidän kanssaan. Opiskelijaa tuetaan opintojen lisäksi tarvittaessa elämänhallinnallisissa kysymyksissä yhteistyössä opiskelijahuollon kanssa. Pedagoginen valmentaja edistää opiskelijoiden hyvinvointia myös mm. järjestämällä erilaisia tapahtumia ja toimintaa opiskelijoille yhteistyössä opiskelijayhdistyksen, tutor -opiskelijoiden ja opiskelijahuollon kanssa. Pedagoginen valmentaja vastaa tutortoiminnan ja opiskelijakunnan hallituksen toiminnan mahdollistamisesta, organisoimisesta ja opiskelijoiden tukemisesta toimintaan. Tämän lisäksi pedagoginen valmentaja tukee opiskelijoita järjestämään omista tarpeistaan nousevaa toimintaa ja joustavasti edistää tällaisten opiskelijoista lähtevän toiminnan toteutumista oppilaitoksessa.</p>
Peimarin koulutuskuntayhtymä	Toiminnallinen ryhmäyttämispäivä aloittaville opiskelijoille
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Keudan orientaatiopäivä https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=ca54394c-9611-48f3-bf6b-5907bec97e41
Hyria koulutus Oy	<p>Hyrian orientaatiojakso</p> <p>Opintojen alkuvaiheen ohjausta ja opintoihin sitoutumista on tehostettu Hyriassa systemaattisella ja koko organisaatiotasoisella orientaatiojaksolla opintojen alkaessa. Opinnot elokuussa käynnistyvät orientaatiojaksolla, joka on kahden ensimmäisen viikon aikana yhteishaun ja jatkuvan haun kautta aloittaville tutkintotavoitteisille opiskelijoille kattaen kaikki koulutusalat. Orientaatioviikkojen tavoitteena on ryhmäytyminen, opintoihin sitoutuminen, HOKSien aloitus sekä oman alan opintoihin, opiskeluympäristöön ja toimintatapoihin tutustuminen.</p> <p>Opiskelijoilta kerätyn palautteen mukaan orientaatiojakso koettiin hyödylliseksi ja opiskelijat saivat opinnoista riittävästi tietoa (esim. tutkinnon tavoitteet, eteneminen ja HOKS). Opiskelijat kokivat saaneensa myös hyvin tietoa siitä, kenen puoleen kääntyä opintoihin ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa.</p> <p>Orientaatioviikoilla onnistuttiin toisiin opiskelijoihin ja koulun oppimisympäristöihin tutustumisessa. Opiskelijat kokivat positiivisena sen, että oli aikaa ryhmäytymiseen rauhassa ennen jatkavien opiskelijoiden tuloa. Ryhmänohjaajilta ja vastuukouluttajilta saatu palaute orientaatioviikosta oli myös pääsääntöisesti myönteistä. Orientaatioviikkojen toteuttamisessa tutortoiminta oli tärkeässä roolissa.</p>

Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Ennen varsinaisen opintojen alkua perehdyttäminen (Opintoihin sitouttamisen opinnot)
Paasikiviopistoyhdistys ry	Painopiste ryhmäytymisessä. Varsinkin opintojen alkuvaiheessa järjestetään paljon yhteistä toimintaa varsinaisten oppituntien ulkopuolella. Tämän on todettu vaikuttavan positiivisesti ryhmähenkeen, kiusaamista ei juuri esiinny ja opiskelijat uskaltavat käyttää toisiaan vertaistukena. Hyvän ryhmäytymisen kautta syntyy ns. sosiaalista painetta pysyä opinnoissa mukana ja toisaalta toiset opiskelijat kannustavat ja auttavat.
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys	MOODLEn aloituspaketti. Vertaispienryhmät opintopiireinä.
Edupoli point college oy, Careeria.	Kohti ammattia- jakso, joka kestää noin 3 vk toimii ryhmäytymisen, opiskelijatuntemuksen ja opiskeluympäristöön tutustumisen jaksona
Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr	<ol style="list-style-type: none"> 1. Turva-alan vastuukouluttaja ottaa opinto-ohjaajaan (jatkossa opo) yhteyttä, kun hänellä on opiskelija, jolla on paljon poissaoloja tai opinnot eivät etene muusta syystä. Kouluttaja on itse yrittänyt ottaa yhteyttä opiskelijaan ja tarjonnut tukitoimia ja ohjausta/neuvontaa mutta tilanne ei tunnu etenevän. 2. Kouluttaja ja opo pitävät pienen palaverin, jossa käydään opiskelijan tilanne läpi sekä vaihtoehdot, joita opintojen etenemiselle kouluttajan näkemyksen mukaan on. 3. Opo ottaa yhteyttä opiskelijaan (puhelu, tekstari, WA ja/tai sähköposti) ja jos saa hänet kiinni, sopii tapaamisen koululle. Mukaan tapaamiseen tulee, tilanteesta riippuen, myös vastuukouluttaja. 4. Opo tapaa opiskelijan ja sopii tarvittavista jatkotoimista ja jatkosuunnitelmasta. Sovitut asiat merkitään StudentaPlusaan ja opo keskustelee niistä myös kouluttajan kanssa. 5. Jos opo ei saa häntä kiinni, hän lähettää opiskelijalle kutsun kuulemiskeskusteluun (kirje ja tekstari). Jos opiskelija saapuu tapaamiseen, sovitaan joko opintojen jatkosta ja tarvittavista tukitoimista tai opintojen päättämisestä. Jos opiskelija ei saavu siihen, hänen opintonsa päättyvät. 25-vuotiaat ja sitä nuoremmat opiskelijat ilmoitetaan Etsivään nuorisotyöhön, ja opiskelijallekin tieto, että Etsivät tulevat ottamaan häneen yhteyttä. 6. Vastuukouluttaja ja opo pitävät loppupalaverin ja käyvät läpi, mikä meni hyvin ja mitä tämän opiskelijan kanssa olisi voinut tehdä toisin.
Suomen Nuoriso-opisto	Tutustumisleirit, asuntolaohjaus, internaattiasuminen.
Hämeen ammatti-instituutti Oy	Ryhmäytymiseen panostetaan vahvasti opintojen alussa.
Kellosepäntaidon Edistämissäätiö sr	Työskentely alkaa heti ensimmäisenä päivänä ilman erillistä teoriajaksoa, mikä motivoi opiskelijoita erittäin hyvin. Paljon lähiopetusta ja henkilökohtaista palautetta edistymisestä. HOKS keskustelut käydään kaikkien kanssa säännöllisesti.
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Ammatillisen koulutuksen aloitusvaihetta on tuettu myönteisen opiskeluilmapiiirin rakentamisen, ryhmäytymisen ja perehdyttämisen kautta erityisesti Uudessakaupungissa. Aloitusviikolle rakennetaan joka vuosi erillinen ohjelma. Ammatillisten tutkinnon osien sisältä on toteutussuunnitelmiin varattu 3 osp (51 h), joiden aikana varmistetaan vuoden aikana opiskelijoiden ryhmäytymisestä ja näin vahvistetaan opintoihin sitoutumista. Liitteessä kuvattu toimintamalli on kehitetty

	aikoinaan MAST-hankkeessa: https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=9a5a7707-c82c-492c-9df7-348e4773d1aa
Marttayhdistysten liitto ry / Oulun Palvelualan Opisto	Yksilötutustumiset, varhainen puuttuminen
Joensuun kaupunki	Kolmikantakeskustelu: opiskelija+opo+linjanjohtaja.
Folkhälsan Utbildning Ab	Tillräcklig info om utbildningen i inledningsskedet, individuell kartläggning och uppgörandet av PUK, möjlighet till individuella studiestigar och alternativa undervisningsmetoder Kontinuerlig handledning under studierna, event uppdatering av PUK vid behov Gemensamma, mångsidiga introduktionsdagar för att höja gruppandan och gemenskapskänslan
Helsinki Business College Oy	Opiskelija sitoutetaan heti opintojen alussa (heti opiskelupaikan vastaanottamisen jälkeen) opintoihin orientoivalla tehtävällä. Opintojen alussa opiskelijat saavat omat läppärit käyttöönsä.
Järviseudun Koulutuskuntayhtymä	Opiskelusopimus, joka tehdään heti alussa leimoineen ja allekirjoituksineen.

2. Ohjaustarpeiden selvittämiseen liittyvä hyvä käytäntö

Invalidisäätiö sr	Ryhmien havainnointi ohjaustarpeiden varalta käymällä opiskelijoiden opiskeluympäristöissä arkena - vuorovaikutus.
Tanhuvaaran Säätiö sr	Henkilökohtaistaminen ja sen prosessi.
Korpisaaren säätiö, Etelä-Pohjanmaan Opisto	Alkuvaiheen HOPS ja ks. yllä oleva kurssi (Minä ohjaajana)
Perho Liiketalousopisto Oy	Ohjaavan henkilöstön tavoitettavuus
Raahen Koulutuskuntayhtymä	<p>OPISKELIJAN OHJAUSTARPEIDEN SELVITTÄMINEN</p> <p>Hyväksi keinoksi selvittää opiskelijan ohjaustarpeita olemme kokeneet opiskelijapalveluiden ja koulutusalojen opettajien ja koulutuslavastaavien säännölliset yhteiset tapaamiset, joissa katsotaan opiskelijoiden opintojen eteneminen ja poissaolot sekä mahdollinen tarve lisäohjaukseen. Yhteistapaamiset kehittävät yhteistyötä, tiedonkulkua/sisäistä viestintää ja tarttuvat nopeasti yksittäisten opiskelijoiden ohjaus ja tukitarpeisiin. Vaikuttavuus ilmenee siinä, että opiskelijat valmistuvat ajallaan ja saavat tarpeisiinsa soveltuvaa ohjausta.</p> <p>Opiskelijan opintojen etenemisen suunnitelmat: https://api.webpolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=aa8cc23f-913b-4c56-bc7a-1ab651d8072d</p>
Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry	Opettajien tiimityöskentely.
Lahden Konservatorio Oy	Teoria-aineiden perusteellinen lähtötasokartoitus ainekohtaisten tasokokeiden avulla, joiden pohjalta opiskelijat ohjataan sopivantasoisin ryhmiin. Opiskelijoiden teoriaopinnot edistyvät näin tehokkaammin.
Optima	Vi använder utbildningsprövning i allt större grad både för elever på åk 9 samt studerande på Valma, ungdomar inom uppsökande ungdomsarbetet samt TE-byråns kunder. Detta för att hitta bästa möjliga utbildning och minimera risken för felval.
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto	Säännölliset ohjauskeskustelut
Kouvolan Ammatillinen Aikuiskoulutussäätiö sr	<p>TAHTI – Taitoa ja tahtoa aikuisten oppimiseen TAHTI-hankkeen tavoitteena on edistää koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtymistä ohjaamalla kohderyhmän aikuisia tutkinnon suorittajia työelämässä ja opiskelussa vaadittavien ja tarvittavien perustaitojen hankkimisessa ja vahvistamalla heidän opiskeluvalmiuksiaan ammatillisen ohjauksen ja erityispedagogiikan menetelmin.</p> <p>Lisäksi pyrimme edistämään ammatillisten opettajien ja kouluttajien digitaalista ohjausosaamista ja digitaitoja vahvistamalla ohjauksen ja opiskelijälähtöisen asiakaspalvelun näkökulmaa kouluttajan työssä.</p>

	<p>Hankkeen kesto on 1.4.2018 – 31.3.2020. Hankkeessa yhteistyötä hankekumppaneina tekevät Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä, Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Tampereen Aikuiskoulutuskeskus ja Aikuiskoulutuskeskus Kouvola. Hankeen rahoittajina toimivat Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Euroopan sosiaalirahasto.</p> <p>https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=54070a71-be1a-4747-8200-5f8a7558efb0</p>
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	<p>Goaling -haastattelumallin soveltaminen HOKS-keskustelussa (urasuunnitelma): http://atflow.eu/dataflow/nuorisoverstas/files/upload/7/40/file-2-1425371864.72.pdf</p>
Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y.	<p>Ohjauskäytännöissä lähdetään opiskelijan tavoitteista. Hän kertoo, miksi hän on tullut opiskelemaan ja omista päämääristään.</p>
Hengitysliitto ry / Ammattiopisto Luovi	<p>RUORI – erityisen tuen tarpeen arviointimenetelmä: https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=b78192f1-e5d9-4857-b683-25fa252cdcec</p>
Axxell	<p>Startteter, Blanketter med bakgrundsuppgifter som studerande fyller i samtidigt som de tar emot sin studieplats.</p>
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	<p>Yksilölliset alkuhaastattelut ja lähtötasomittaukset. Haastatteluissa pääsee kohtuullisesti kartalle opiskelijan tilanteesta ja mahdollisista haasteista ja vahvuuksista alkavissa opinnoissa.</p>
Pop & jazz Konservatorion säätio	<p>Tasokartoittaminen: sopivat ryhmät kaikille.</p>
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	<p>Oppimisvalmiuksien tunnistamislomake - saadaan tietoa tuen tarpeista ja pystytään ohjaamaan opiskelija tarvittavan tuen piiriin sekä käynnistämään siihen liittyvät prosessit</p>
Turun kaupunki / Turun ammatti-instituutti	<p>Ohjaus ja neuvontapalvelupiste Opiskelijoiden palautetilaisuudet Ohjaushenkilöstön yhteistyö</p>
Tampereen kaupunki	<p>Chat -palvelu, joka toimii ympäri vuoden. On matalan kynnyksen palvelu ottaa yhteyttä ja selvittää ohjaustarvetta ammatillisen koulutuksen asiantuntijan kanssa.</p> <p>https://www.tredu.fi/etsi-koulutusta.html</p>
Peräpohjolan Kansanopiston kannatusyhdistys ry	<p>Syvälliset alkuvaiheen keskustelut</p>
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	<p>HOKS-lomakkeella oleva kartoitusosio/ opiskelijan kanssa käytävä keskustelu sen pohjalta</p>
Paasikiviopistoyhdistys ry	<p>Henkilökohtaiset keskustelut ryhmänohjaajan kanssa. Ryhmänohjaaja on helposti tavoitettavissa esim. WhatsAppin kautta. Ohjausprosessi on kuvattu ja sen onnistumista seurataan ja kehitetään aktiivisesti.</p>
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys	<p>Osaan.fi kartoitus opintojen alussa. Hyvä yhteistyö työelämän kanssa. Työelämäkumppanuus on hyvä.</p>

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	Oma reitti-hankkeessa tuotettuja hyviä käytäntöjä, joita on koottu Arjen arkkinettisivuille menetelmäpankkiin: http://arjenarkki.fi/menetelmapankki/hyvät-kaytannot/1307
Edupoli point college oy, Careeria.	Lähtötasokokeet ja – testit Kohti ammattijakson aikana, HOKS keskustelut moniammatillisesti, oman ohjaajan vastuulla. Säännöllinen kohtaaminen.
Suomen Nuorisopisto	Ohjaustarvekysely opiskelijoille.
Hämeen ammattinstituutti Oy	Kuraattori tapaa kaikki opiskelijat henkilökohtaisesti opintojen alussa.
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Vastuupettajalla on opintojen alkuvaiheessa enemmän resurssia ohjaamiseen kuin jatkavilla ryhmillä. Myös erityisen tuen tukitoimiin panostetaan opintojen alkuvaiheessa.
Turun Aikuiskoulutussäätiö / Turun AKK	Käytämme OppiStarttia, jossa opiskelijoiden lähtötaso oppimiselle selvitetään digitaalisesti. Se on pohja henkilökohtaistamisen alkutoteutuksille. Toteutuu kaikilla aloilla. Matikkatesti, lukutesti yms.
Marttayhdistysten liitto ry / Oulun Palvelualan Opisto	Lähtötasotestit
Folkhälsan Utbildning Ab	Vi PUK uppgörandet gås handledningsbeoven igenom, samt tätt samarbete lärare emellan för att kartlägga handledningsbehoven.
Helsinki Business College Oy	Kaikille valituille peruskoulupohjaisille opiskelijoille lähetetään kysely, jossa kysytään mm. mahdollisesta erityisen tuen tarpeesta tai muista oppimiseen liittyvistä huomioitavista asioista.
Järviseudun Koulutuskuntayhtymä	Eropen ja kuraattorin yhdessä tekemä alkukartoitus.

3. Opintojen keskeyttämisen ehkäisemiseen liittyvä hyvä käytäntö

Invalidisäätiö sr	Opintojen keskeyttämisen digitaalinen sovellus kehitteillä. Tästä toivotaan työkalua keskeyttämisen ennakointiin.
Tanhuvaaran Säätiö sr	Kattavat tukipalvelut, yhteys kotiin, Tanhuvaaran henki!
Savon koulutuskuntayhtymä	Tiivis kontakti opiskelijoihin.
Korpisaaren säätiö, Etelä-Pohjanmaan Opisto	Ks. kohta 2.(Hyvä käytäntö 2)
Raahen Koulutuskuntayhtymä	<p>OPINPAJA</p> <p>Opiskelijat voivat suorittaa puuttuvia opintoja/kokeita opinpajalla ja he voivat myös edetä nopeammin opinnoissaan.</p> <p>Ehkäisemiseen liittyvää työtä ovat myös opiskelijapalveluiden ja koulutusalojen säännölliset yhteiset tapaamiset, joissa katsotaan opiskelijoiden opintojen eteneminen ja poissaolot sekä mahdollinen tarve lisäohjaukseen. Moniammatillinen tiivis yhteistyöverkosto on tukena prosessissa.</p> <p>Opiskelijan opintojen etenemisen suunnitelmat (kaaviot)</p> <p>https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=da6c4431-3371-4f3a-9416-d3cb5b7e7481</p>
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä	<p>Huolenpidon portaat:</p> <p>https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=6ac76f37-1924-409a-ac9f-2e433be05592</p>
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr	Matalan kynnyksen OHTR-ryhmä (opiskelijoiden hyvinvointi- ja tukiryhmä).
Kirkkopalvelut ry	<p>Opiskelijan varhaisen tukemisen malli:</p> <p>https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=78c94ff9-8a13-4570-a9d0-cb15b22faa77</p>
Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry	Opettajien tiimityöskentely ja verkostoyhteistyöpalaverit yksilöohjauksessa.
Kouvolan kaupunki	Jaksopalaverit järjestetään jokaisen jakson päätyttyä. Varhaisen tuen suunnitelma henkilöstön tukena.
Lahden Konservatorio Oy	<p>Kaksi hyvää käytäntöä:</p> <p>1) Opintojen lukukausittaiset seurantakokoukset, joissa rehtori, opinto-ohjaaja ja teoria-aineiden opettajat käyvät läpi kunkin opiskelijan kokonaistilanteen ja sopivat tarvittaessa opiskelijakohtaisista jatkotoimenpiteistä (mahd. yhteydenotto opiskelijaan ja/tai opisk.huoltohenkilökuntaan). Toimivuus ilmenee suhteellisen alhaisena keskeyttämisprosenttina ja positiivisen opiskelijapalautteen muodossa.</p> <p>2) Opiskelijoilla on mahdollisuus teoria-aineiden tukiopetukseen pienissä ryhmissä tai tarvittaessa yksilöllisestikin. Opiskelijoiden teoriaopinnot edistyvät näin tehokkaammin. Toimivuus ilmenee suhteellisen alhaisena</p>

	keskeyttämisprosenttina sekä positiivisena palautteena opiskelijoilta ja jatko-opintopaikoista.
Optima	Handledning när en studerandes studier av någon orsak inte fungerar. Utvidgad lärande i arbete period, provperioder av andra möjliga utbildningar, individuella upplägg, övergång till läroavtal - vid behov med inslag av särskilt stöd.
Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto	Poissaolomallin jalkauttaminen ja opiskeluhoollon kehittäminen ja aktivoituminen. Moniammatillinen yhteistyö.
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Ryhmävalmentajan toimintamalli Opiskelun tuen ryhmien toiminta Sisäiset siirtymät -toimintatapa: https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=aa4510a8-10c9-4a7a-9a06-b4d2c904d7ad
Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y.	Opiskelijan aktivoiminen oppimisympäristössään harrastuksissa ja yhteistoiminnassa. Sosiaalinen, osallistuva, yhteisöllinen oppimisympäristö ehkäisee keskeyttämistä. Kaikki tukevat kaikkia. Jokainen saa vertaistukea. Yhdessä ja erikseen saavutetaan onnistumisia ja opiskelijoiden asettamia tavoitteita.
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	Opintoja voidaan painottaa poikkeavalla tavalla: opiskelija opiskelee esim. pelkästään ytoja, jos ammatilliset eivät sillä hetkellä suju tai opiskelija voi lähteä pidemmälle koulutussopimusjaksolle, jos kouluun pääseminen on haasteellista. Molemmissa tapauksissa opiskelut kuitenkin etenevät.
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Opettajien ohjausosaamisen lisääminen -ohjaushanke (sisältää koulutusta sekä yhteisen materiaalin) - opettajien osaaminen yksilöllisten polkujen suunnittelemiseen ja opiskelijoiden kohtaamiseen vahvistuu
Turun kaupunki / Turun ammatti-instituutti	Mahdollisuudet siirtyä toiselle koulutuslalle oppilaitoksen sisällä Työpajayhteistyö
Tampereen kaupunki	Ohjauksen ja tuen palvelut, mm. Treenamot https://www.tredu.fi/opiskelu/ohjaus-ja-tuki.html
Peräpohjolan Kansanopiston kannatusyhdistys ry	Oppilaitoksemme on erittäin joustava ja yksilölliset vahvuudet ja tarpeet huomioiva.
Peimarin koulutuskuntayhtymä	Säännölliset tehtävä- ja tenttipajat suoritusten kartuttamiseksi
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Sujuva polku (ohjauksen koordinaattorimme Tuula Hapulahti on kehittänyt tämän omassa YAMK:n lopputyössään). Siirtymäprosessi (opinto-ohjaajamme Anu Luosujärvi, Tanja Aholainen ja Ari Niemi ovat kehittäneet tämän) Kuraattoreiden koulutuspaketti opiskelijoiden opintojen etenemiseen jne puuttumisesta (kuraattorimme Mia Salminen, Vilja Lind ja Lea Sevon kehittäneet tämän): https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=27d3a82b-6209-4630-8025-e42d22caace5

Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Tehty Pysy raiteilla opas, jossa kuvattu toimintamallit opintojen sujuvuuteen ja keskeyttämisen ehkäisyyn sekä ongelmaratkaisuja edellä mainittuihin.
Paasikiviopistoyhdistys ry	Varhaisen tuen ryhmän toiminta. Tämä on kuvattu ohjaussuunnitelmassa. VTR-tapaamisia järjestetään joustavasti ja nopeasti. Tarpeen mukaan ryhmän kokoonpanoa vaihdetaan. Yleensä mukana on opiskelijan lisäksi ryhmänohjaaja ja rehtori. Lisäksi tapaamisiin voi osallistua huoltaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja tai esim. työpaikkaohjaaja.
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys	Varhaisen tunnistamisen malli.
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä	Oma reitti-hankkeessa tuotettuja hyviä käytäntöjä, joita on koottu Arjen arkkinettisivuille menetelmäpankkiin: http://arjenarkki.fi/menetelmapankki/hyvät-kaytannot/1305 http://arjenarkki.fi/menetelmapankki/hyvät-kaytannot/1306 http://arjenarkki.fi/menetelmapankki/hyvät-kaytannot/1040
Edupoli point college oy, Careeria.	Aktiivinen yhteydenpito opiskelijoihin ja opiskeluhuollon henkilöstön läsnäolo opiskelijoiden arjessa.
Suomen Nuoriso-opisto	Ohjaus- ja tukitoimet sekä opiskelijoiden henkilökohtainen tunteminen.
Hämeen ammatti-instituutti Oy	Monialainen yhteistyö opiskelijan tukemisessa (mukaanlukien asuntola- ja vapaa-aikatoiminnot).
Kellosepäntaidon Edistämissäätiö sr	Opiskelija ohjataan matalalla kynnyksellä tukitoimien pariin.
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Opinto-oppaassa kuvatut käytännöt mm. poissaoloihin puuttuminen.
Turun Aikuiskoulutussäätiö / Turun AKK	Jatkuvassa haussa kuulemistilaisuus ja sitä edeltävä huolittaisuus, joissa mietitään haasteita ja yritetään keksiä ratkaisuja. Edes auttaa keskeyttämissä. Tilaisuudessa paikalla opo, opettaja ja mahdollisesti myös koulutuspäällikkö sekä tietenkin opiskelija. Tilaisuudesta tehdään aina muistio, johon suunnitelma kirjataan ja se allekirjoitetaan. Liittyy HOKSiin.
Marttayhdistysten liitto ry / Oulun Palvelualan Opisto	Yhteistyö esim työpajojen kanssa, opiskelija levähdysjaksolle
Joensuun kaupunki	selkeä henkilökunnan kanssa sovittu toimintamalli tilanteissa, joissa opiskelijalla on ongelmia
Folkhälsan Utbildning Ab	Individuella samtal med den studerande, tillgång till speciallärare och tät samarbete med resurscentret föregångarna som finns till hjälp.
Helsinki Business College Oy	HOKS-keskusteluissa HOKS-ohjaajan ja opiskelijan lisäksi voivat olla mukana huoltaja ja opiskeluhoitohenkilö. Aloittavien peruskoulupohjaisten opiskelijaryhmien HOKS-ohjaajilla on oma työpari opiskeluhollosta (esim. kuraattori, psykologi), joka ennaltaehkäisevästi on auttamassa opiskelijoita opinnoissaan, ettei keskeytymisiä syystä tai toisesta aiheutuisi.
Järvisseudun Koulutuskuntayhtymä	Nopea kontaktointi etsivien kanssa ja sitä ennen opiskelijan informointi.

4. Nivelvaiheysteistyöhön liittyvä hyvä käytäntö

Invalidisäätiö sr	Peruskouluille suunnatussa markkinoinnissa ammatillisen erityisoppilaitoksen ja yleisen ammatillisen oppilaitokset opinto-ohjaajat tekevät yhteisiä käyntejä peruskoulujen vanhempainiltoihin. Hahmotellaan kuulijoille, missä tapauksessa jompikumpi näistä voisi olla parempi vaihtoehto.
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	Peruskoulun oppilaiden tutustumisvierailut 8- ja 9-luokilta yksin ja ryhminä. Lisäksi opinto-ohjaajat alueen peruskouluista vierailee säännöllisesti.
Tanhuvaaran Säätiö sr	Savonlinnan Opojen tiivis yhteistyö - säännölliset kokoontumiset sekä yhteismarkkinointi. Alueella yhteinen opo Satu Silvennoinen (Mun Juttu -hanke).
Savon koulutuskuntayhtymä	Säännölliset tapaamiset alueen peruskoulun opojen kesken. Kasipäivät, ysipäivät, koulutuksen esittelyt peruskoulujen opotunneilla, osallistuminen peruskoulujen vanhempainiltoihin.
Turun Ammattiopistosäätiö sr	Vuosittain järjestettävät TAOtutuksi- ja TAO9-tapahtumat Turun ja lähikuntien perusopetuksen 9.- (ja 8.-)luokkalaisille sekä vuosittaiset TAO:n opo-päivät Turun ja lähialueen perusopetuksen ja lukion opinto-ohjaajille.
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Peruskoulun erityisopettajien ja ammattiopiston erityisen tuen ohjaajien tiedonsiirtopalaverit järjestetään lukuvuoden alussa.
Raahen Koulutuskuntayhtymä	<p>TIEDONSIIRTO</p> <p>Nivelvaiheessa opiskelijan tuen tarpeiden selvittäminen. Yläkoulussa jo annetun erityisen tuen ja tehostetun tuen tiedot opiskelijakohtaisesti.</p> <p>Opiskelijat täyttävät tiedonsiirtolomakkeen ja antavat luvan tietojen siirtämiseen (alle 18v huoltajan allekirjoitus). Lomake täytetään, kun otetaan opiskelupaikka vastaan.</p> <p>Tiedonsiirtopäivät syksyisin. Alueen opot, erityisopettajat, vastuupettajat kokoontuvat yhteiseen tapaamiseen.</p> <p>Opomiittinki. Alueen opot, toinen aste ja perusopetus, kokoontuvat säännöllisesti, 4 kertaa vuodessa.</p> <p>Nivelvaiheen ohjauslomake: https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=37c24615-9053-4496-a0ae-32dbe8893023</p>
Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr	Opojen alueellinen yhteistyökokous syksyllä tiedonvaihtoa varten.
Aitoon Emäntäkoulu Oy / Aitoon koulutuskeskus	Pirkanmaan koordinaatiokeskus, PAEK:n ennakointityö ja maakunnan sisäinen yhteistyö erityisesti Tampereen kaupungin kanssa.
Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry	Perusasteen ja toisen asteen yhteiset niveltietopalaverit Jyväskylän alueella. Jyväskylän kaupungin niveltöryhmä.
Kouvolan kaupunki	Ohjauksen suunnitelma Suunnitteluun osallistuivat henkilöt, jotka toteuttavat ohjausta käytännössä

Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto	Tiedonsiirtopäivä.
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Polku toisen asteen opintoihin tapahtuma, nivelpalaverit Toisen asteen yhteys -tapahtuma peruskoululaisille http://toisenasteenyhteys.riveria.fi/ Pestuu -tapahtumat https://www.riveria.fi/ajankohtaista/riveria-mukana-pestuu-2019-tapahtumissa/
Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y.	Tutustuminen oppilaitokseen ja oppimisympäristöön etukäteen ennen hakemista ja opiskelun aloittamista.
Axxell	Överföringsmöten, utvecklad prao-verksamhet på enheterna.
Rovaniemen koulutuskuntayhtymä	Ohjaamotoiminnan kehittäminen yhdessä Rovaniemen kaupungin kanssa. Lisätietoa: https://www.rovaniemi.fi/fi/Palvelut/Nuti/Ohjaamo-
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	Opo-päivät - peruskoulujen opojen tietämys ammatillisesta koulutuksesta lisääntyy ja he osaavat siten ohjata oppilaitaan hakeutumaan nuorelle sopivaan koulutukseen.
Turun kaupunki / Turun ammatti-instituutti	Yhteiset kehittämispäivät eri kouluasteille
Tampereen kaupunki	Erilaiset tutustumismahdollisuudet Tredun https://www.tredu.fi/hakeudu/tutustuminen-treduun.html Tampereen työllisyyspalvelut toimivat Tredun pääkampuksilla.
Peräpohjolan Kansanopiston kannatusyhdistys ry	Erittäin hyvä yhteistyö nuorisotoimen ja etsivän nuorisotyön kanssa
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	OSAO Ovi keskitetty hakijapalvelu
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Keski-Uudenmaan ohjausverkoston verkostotapaamiset https://api.webropolsurveys.com/File/GetStoredFile?storedFileId=4f2b93ed-f09f-48bc-8b11-48bf58952970
Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	Yhteistyöseminaarit, opinto-ohjaajat ja kuraattorit nivelvaiheen tiedonsiirrot koulutuskokeilut
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia	Opinto-ohjaaja on käytettävissä peruskouluissa jatko-opinto-ohjauksessa peruskoulun opon ja erityisopettajan työparina ohjauskeskusteluissa, joissa ovat mukana oppilas, vanhemmat/huoltaja ja peruskoulun toimija. Ohjauskeskusteluja käydään vuosittain n. 50 kpl ja yleensä toteutuvat vanhempien/huoltajan tai peruskoulun opon pyynnöstä. Keskustelujen tarkoituksena on auttaa nuorta valitsemaan oikea oppilaitos ja ala.
Paasikiviopistoyhdistys ry	Vierailut perusopetuksessa. Oppilaitoksen tutoropiskelijat käyvät kertomassa oppilaitoksen toiminnasta yläkoulun opintojen ohjauksen tilaisuuksissa.
Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys	Oppilashuollon ohjausryhmä paikkakunnalla.

Edupoli point college oy, Careeria.	Siirtopalaverit elokuussa lähetettävien koulujen kanssa järjestetty jo monta vuotta Ohjaamoyhteistyö
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	POKE TET. Peruskoulun TET- viikko oppilaitoksessa tutustuen 1-4 eri tutkintoon. Millaista opiskelua kyseinen tutkinto vaatii ja mitä erityispiireitä tutkintoon liittyy. Lähtee nuoren omista tavoitteista ja lähtökohdista.
Suomen Nuoriso-opisto	OPO -tapaamiset.
Hämeen ammatti-instituutti Oy	Opo-päivät, johon kutsutaan peruskoulujen opojen lisäksi etsivä nuorisotyö, työpajat, TE-toimisto, 4H ja muut järjestöt.
Kellosepäntaidon Edistämissäätiö sr	Osallistumme säännöllisesti koulutusmessuille sellaisella osastolla, joka kertoo siitä, millaista opinnot ovat käytännössä. Ei tehdä vain mieikuvamarkkinointia. TEemme myös opo-yhteistyötä ja otamme vastaan tutustuvia ryhmiä. Järjestämme koululla kaksi kertaa vuodessa avoimet ovet, jolloin voi tutustua alan opintoihin.
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä	Toiminnalliset koulutuskokeilut ennen yhteishaun alkua. Kokeilujen ajaksi laaditaan erillinen toiminnallinen ohjelma.
Marttayhdistysten liitto ry / Oulun Palvelualan Opisto	Yksilöesittelyt perusasteelle.
Etelä-Savon Koulutus Oy	Tiedonsiirtopäivä, jossa koulutuksen järjestäjän toimijat kohtaavat perusopetuksen toimijoita, ja jossa siirretään pedagogista tietoa perusopetuksesta toiselle asteelle.
Folkhälsan Utbildning Ab	Skolturné för att informera grundskolorna om vår utbildning, öppet hus evenemang samt öppen inbjudan för studerande från grundskolan att komma och bekanta sig med utbildningen. Aktivt deltagande i alla utbildningsmässor.
Helsinki Business College Oy	Sujuvat siirtymät -prosessi on kuvattu ja työnjaosta sovittu.